

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Politieorganisatie: waarheen?, waarvoor? En andere vragen

Hoek, E. van; Voort, H. van der

Citation

Hoek, E. van, & Voort, H. van der. (1994). Politieorganisatie: waarheen?, waarvoor? En andere vragen. *Bestuurskundige Berichten*, 9(1), 16-17. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233771>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233771>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

februari 1993 is aangetreden en lid is van de Partij van Kleine Boeren heeft inmiddels ook al met veel weerstanden tegen zijn beleid te maken gehad. De weerstand komt voornamelijk voort uit het feit dat de Hongaren zien dat de overheid van alles afschaft, zonder maatregelen te nemen die de (onbedoelde) neveneffecten verzachten. Het laatste jaar zijn aan de lopende band bedrijven ontbonden, subsidies op voedsel afgeschaft, terwijl de werkloosheid blijft toenemen en de voedselprijzen blijven stijgen.

De politieke partij die het meeste kritiek levert op het landbouwbeleid van de regering is de Vereniging van Vrije Democraten (SzDSz). De politici van deze partij uiten geregeld hun ongenoeven over het feit dat de versnippering van grondeigendom de toekomstige landbouw-structuur geen goed doet. Ze wijzen op de gevolgen van het ontstaan van teveel kleinschalige boerenbedrijven. De politici van de SzDSz denken dat de Hongaarse landbouw geen optimale structuur heeft om op de wereldmarkt goed te kunnen concurreren. Moderne, grootschalige en flexibele boerenbedrijven zijn in de toekomst vereist

om met andere grootschalige bedrijven in Europa of daarbuiten de concurrentie aan te gaan. Wanneer de Hongaarse landbouw-bedrijven in de toekomst deze concurrentie verliezen kan dit grote sociale en politieke spanningen op het Hongaarse platteland opleveren. In de geschiedenis van Hongarije is al vaker aangetoond dat het rechtsextremistisch gedachtegoed goed wortel kan schieten op het Hongaarse platteland.

Buitenland

Tot op heden hebben vreemde mogendheden weinig bereidheid aan de dag gelegd om de wederopbouw van de Hongaarse landbouw serieus te steunen. Hoewel de EG eind november 1991 een associatieverdrag met Hongarije heeft gesloten, waarin ook een landbouwparagraaf is opgenomen, zijn de concessies die de EG heeft toegezegd aan Hongarije ten aanzien van de landbouw minimaal. Naast de slechte markttoegang tot de EG heeft de Hongaarse landbouw met meerdere afzetproblemen te kampen. Ten eerste is de voormalige COMECON-markt weggevalen, omdat sinds de val van het communisme, Hongarije harde valuta ging vragen voor haar agrarische export. De meeste

Oosteuropese landen hebben deze valuta niet tot hun beschikking, waardoor de agrarische handel van Hongarije met haar buurlanden sterk is verminderd. Ook de voormalige Sovjet-Unie is als afzetmarkt grotendeels verdwenen. De staten, die voorheen de Sovjet-Unie vormden, hebben geen politieke band meer met Hongarije, waardoor de grotendeels op ideologische gronden gevoerde agrarische handel in rook is opgegaan.

Conclusie

De toekomst van de Hongaarse landbouw ziet er onzeker uit. De economie van het land heeft te maken met hoge inflatie, massawerkloosheid en een verouderde produktiestructuur. Deze structurele problemen van de Hongaarse economie zijn niet van vandaag op morgen opgelost. Het is daarom niet realistisch te veronderstellen dat de economie in een tijdelijke recessie zit. De toekomst van de landbouw, die een belangrijke sector van de economie vormt, ziet er daarom evenmin rooskleurig uit. Daarbij in ogenschouw genomen dat de Hongaarse landbouw vooralsnog weinig structurele hulp van het buitenland heeft te verwachten en dat het landbouwbeleid een gepolitiseerd onderwerp in de Hongaarse samenleving is geworden, lijkt het mij van belang te pleiten voor meer financiële, politieke en beleidsmatige steun vanuit Nederland aan de Hongaarse agrarische sector.

Verkeersdienst en de Criminele Inlichtingen (CRI). Deze regio's bestaan uit een aantal districten. Een voordeel van deze nieuwe werkwijze is standaardisering van de organisatie. Het tweede beoogde voordeel is schaalvergroting. De organisatie wordt van lokaal niveau naar regionaal niveau getild. Hiermee hoopt men de bovenlokale criminaliteit beter aan te kunnen. Het deconcentratie-beginsel wordt aangehouden. Dit betekent dat een voorheen kleine politie-eenheid in de nieuwe situatie wordt vervangend door een grotendeels zelfstandige eenheid.

Een nieuwe belangrijke functionaris voor de politie doet zijn intrede, namelijk de korpsbeheerder. Dit is de burgemeester

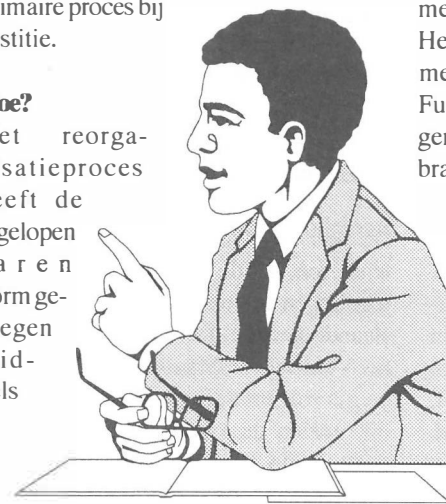
van de centrumgemeente van de regio. Het dagelijks beheer wordt gedecentraliseerd naar de districtscheffs. Door middel van een contract worden de bevoegdheden aan de cheffs toebedeeld. Zij worden aangesproken op de resultaten.

Het projecteren van voorgaand verhaal op dit stukje Nederland geeft het volgende beeld: Leiden hoort bij het district Leiden-Voorschoten en is de centrumgemeente van de politieregio Hollands-Midden, welke loopt van het noorden van de Bollenstreek tot bijna Den Haag. Onze burgemeester Cees Goekoop wordt dus korpsbeheerder. De korpsbeheerder oefent het beheer van de regio uit met het regionaal college en de Hoofdofficier van Justitie.

Ten tweede komt er een einde aan de voortdurende stamstrijd tussen BiZa en Justitie om de gunsten van de gehele politieorganisatie. Gaat Vrouwe Justitia voor Oom Agent? Het antwoord luidt vreedzame coëxistentie. De beheerstaken worden bij BiZa ondergebracht en het primaire proces bij Justitie.

Hoe?

Het reorganisatieproces heeft de afgelopen jaren vorm gekregen middels

Discussie...

project-management. In elke regio werd een projectbureau belast met de taak de districten te vormen en het proces te coördineren. De nieuwe organisatie is in anderhalf jaar uit de grond gestampt. Dit is voor velen een reden tot lofuitingen gericht op de betrokkenen.

Waarom?

Waarom wilde men eigenlijk reorganiseren? Allereerst is het streven naar een

verbetering van de efficiency een reden geweest. Invoering van één type politie, schaalvergroting en inperking van het aantal korpsen kunnen bijdragen aan efficiency-verbetering. Materiële efficiency, het beheer van middelen personeel, moest ook worden verbeterd. Ver-

Gaat Vrouwe Justitia voor Oom Agent?

der moest de bovenlokale criminaliteit beter aangepakt worden. Men dacht dit door middel van schaalvergroting te realiseren. Uiteraard moet de burger zich veiliger voelen met een gereorganiseerde politie.

De reden voor een forum.

De reorganisatie heeft niet alleen voor lofuitingen gezorgd. Hierin ligt het bestaansrecht van ons forum. Wij willen ons alvast met twee probleemgebieden bezig houden. Het eerste heeft te maken met het functioneren van "oom agent". Het reorganisatieproces ging gepaard met grote personele onzekerheid. Functieveranderingen en overplaatsingen waren aan de orde van de dag. Dit bracht cultuurproblemen met zich mee.

Agenten met verschillende achtergronden (bijvoorbeeld platteland of stad) worden gedwongen nauw met elkaar samen te werken. Deze twee factoren hebben zeker tot verminderde motivatie geleid. De bestaande kloof tussen management en "street-level agent" heeft dit verder in de hand gewerkt. "Oom agent" moet zich dus nog een plaats zien te verwerven binnen het reorganisatieproces.

Het tweede probleem is van fundamenteel aard. De indeling van de politiekorpsen is gebeurd op regiobasis. Het Nederlands bestuurlijk bestel kent dit niveau niet. Dit zorgt voor een tweetal vervlochten problemen. Ten eerste brengt het problemen met zich mee voor de gemeentelijke democratie. Een burgemeester kan moeilijk worden aangesproken door de gemeenteraad over

beleidsinhoudelijke kwesties op politiegebied. Hij is namelijk slechts voor een klein deel verantwoordelijk voor wat er in het regionale college met de andere burgemeesters is besloten. Dit biedt de burgemeester ook de mogelijkheid verstopperij te spelen achter de ruggen van zijn collega's. Ten tweede kan het baseren van de reorganisatie op het bestrijden van criminaliteit op boven-lokaal niveau leiden tot onderbelichten van de lokale problemen. Aangezien burgers vooral met kleine (lokale) criminaliteit te maken hebben, komt dit het veiligheidsgevoel van de burgers niet ten goede. Het recent uitgevoerde politie-monitor onderzoek vormt een bevestiging hiervoor. Juist dit veiligheidsgevoel was een belangrijke reden voor de reorganisatie. Het is de taak van de burgemeester in het regionaal college op te komen voor de lokale belangen en problemen. Zoals eerder gesteld is zijn invloed daar echter gering.

Iedere reorganisatie roept vragen op en stuit op weerstand. Deze reorganisatie stuitte op wel bijzonder veel weerstand, vooral vanuit de basis. De weerstand dient hier ook veel serieuzer genomen te worden, aangezien de organisatie van de politie van belang is voor de veiligheid van het land. Het verhaal hierboven illustreert dat er ook voldoende vragen te stellen zijn. Daarom willen wij graag iedereen uitnodigen aanwezig te zijn op het forum op 8 maart aanstaande. Het waarheen en het waarvoor van die dag zal later bekend worden gemaakt.

Gebruikte literatuur:

- A. Cachet: "Regionale politie: een gemiste kans voor het binnenlands bestuur?", uit BMI-magazine, mei 1993.

- A. Cachet: "Reorganisatie van de politie: verrassend, imponerend en verontrustend", uit Openbaar Bestuur, 1993 nr. 11.

Politieorganisatie: Waarheen?, Waarvoor? en andere vragen

Erik van Hoek en Haiko van der Voort

Op dinsdag 8 maart 1994 organiseert de lezingencommissie van de BIL een forum over de politieorganisatie. Dr. A. Cachet (universitair hoofddocent in Rotterdam en lid van het C.O.T.) zal ons voorgaan in een discussie over het reorganisatieproces en de uiteindelijke uitkomsten. Of we nou zo blij moeten zijn met die uitkomsten is nog maar de vraag. Zeker is wel dat het proces zich in een onverwacht hoog tempo heeft voltrokken, gezien het feit dat de discussie over reorganisatie bij de politie al 37 jaar oud is. Het oude politiebepsluit daterend van 1945, is in 1957 omgegoten tot een normale Politiewet. Sindsdien is de dis-

cussie onafgebroken in alle hevigheid gevoerd. Deze discussie krijgt naar alle waarschijnlijkheid haar beslag in een nieuwe Politiewet. Naar evenveel waarschijnlijkheid wordt die wet nog deze maand behandeld in de Tweede Kamer. In dit artikelje zullen wij ons summier bezig houden met de reorganisatie en haar gevolgen voor de politie zelf en onszelf.

Wat?

Wat is er veranderd ten opzichte van de oude situatie? Ten eerste is het onderscheid tussen rijks- en gemeentepolitie verdwenen. Er komen 25 regionale politiekorpsen van hetzelfde type en één landelijk korps waar een aantal diensten worden ondergebracht, zoals de Alge-